

3^ο Πανελλήνιο Λιβαδοπονικό Συνέδριο
Καρπενήσι 4-6 Σεπτεμβρίου 2002

Λιβαδοπονία και ανάπτυξη ορεινών περιοχών

Ψήφισμα

Τα λιβάδια είναι φυσικά οικοσυστήματα που στην πλειονότητά τους απαντούν σε ορεινές και μειονεκτικές περιοχές της χώρας. Τα συστήματα αυτά θα πρέπει να διαχειρίζονται με την αρχή των πολλαπλών σκοπών αφού σε αυτά παράγονται πολλαπλά προϊόντα και εξασφαλίζονται διάφορες υπηρεσίες. Η παραγωγή βοσκήσιμης ύλης και η αξιοποίησή της από τα αγροτικά ζώα εξακολουθεί και στις ημέρες μας να έχει μεγάλη σημασία και να κατευθύνει σε σημαντικό βαθμό τις διαχειριστικές αποφάσεις για την ανάπτυξη των λιβαδιών, ωστόσο η τεράστια σημασία τους για την παραγωγή νερού, την πανίδα, τη χλωρίδα και την ανάπτυξη δραστηριοτήτων αναψυχής τείνουν σε ορισμένες περιπτώσεις να έχουν προτεραιότητα έναντι της παραγωγής κτηνοτροφικών προϊόντων.

Από εμπειρισταωμένες εισηγήσεις που παρουσιάστηκαν στο συνέδριο προέκυψε ότι τα λιβάδια είναι στενά συνδεδεμένα με την ανάπτυξη των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών, δηλαδή των περιοχών στις οποίες η αξιοποίηση της γης και το κόστος εκμετάλλευσής τους περιορίζονται από φυσικούς παράγοντες ή απειλούνται με εγκατάλειψη και στις οποίες η διατήρηση του φυσικού χώρου είναι απαραίτητη. Επίσης τα λιβάδια είναι στενά συνδεδεμένα με περιοχές που υπόκεινται σε περιβαλλοντικούς περιορισμούς και στις οποίες εφαρμόζονται διατάξεις για την προστασία του περιβάλλοντος.

Ο πολυλειτουργικός χαρακτήρας των λιβαδιών και η συμβολή τους στην ανάπτυξη της υπαίθρου και στη δημιουργία ενός συνεκτικού και βιώσιμου πλαισίου που διασφαλίζει το μέλλον των αγροτικών περιοχών και του φυσικού χώρου τους έχει

αποδειχτεί και επισημανθεί από την επιστημονική κοινότητα εδώ και πολλά χρόνια. Με τη νέα πολιτική αγροτικής ανάπτυξης της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναγνωρίζεται ο ρόλος που μπορούν να διαδραματίσουν τα λιβάδια στην ανάπτυξη των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών και υπάρχει σειρά μέτρων που ευνοούν την ανάπτυξη των λιβαδικών πόρων (δηλ. βλάστηση, έδαφος, νερό, ζώα) των χωρών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ωστόσο, στα κράτη μέλη επαφίεται το πως θα υιοθετήσουν και καθορίσουν τις οικονομικές επενδύσεις και ενισχύσεις για την ανάπτυξη αυτών των πολύτιμων φυσικών πόρων προς όφελος του κοινωνικού συνόλου. Για το λόγο αυτό, η επιτυχής και αποτελεσματική ανάπτυξη των λιβαδικών πόρων της χώρας μας, σύμφωνα με τις επιταγές της επιστήμης της Λιβαδοπονίας και του θεσμικού πλαισίου ανάπτυξης της υπαίθρου σύμφωνα με τον κανονισμό 1257/1999, είναι θέμα πλέον στρατηγικής και βούλησης της ελληνικής πολιτείας. Με την πρόσφατη Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ, 488/12-7-2002) που αφορά σε επενδύσεις για «Βελτίωση, αξιοποίηση και διαχείριση βοσκοτόπων σε ορεινές και μειονεκτικές περιοχές» η πολιτεία αποπειράται να αναθερμάνει την οικονομία αυτών των περιοχών της χώρας, όπου κατά κύριο λόγο εκτείνονται οι λιβαδικές μας εκτάσεις. Ωστόσο, για άλλη μία φορά τα λιβάδια αντιμετωπίζονται ως τόποι βόσκησης αγροτικών ζώων (βοσκότοποι) και παραβλέπεται ο πολλαπλός τους ρόλος πέραν της παραγωγής βοσκήσιμης ύλης και κτηνοτροφικών προϊόντων. Επίσης ο τρόπος σύνταξης, έγκρισης και ανάθεσης των σχετικών μελετών που προβλέπεται από την εν λόγω ΚΥΑ δε συνάδει με τα πορίσματα της επιστήμης και της πράξης, ούτε συμβάλλει στην ορθολογική τους ανάπτυξη και προστασία, οπότε θα πρέπει σύντομα να αναθεωρηθεί.

Οι σύνεδροι ομόφωνα εξέφρασαν την ευχή και την ελπίδα ότι η πολιτεία θα επιδείξει την αναγκαία ευαισθησία να συνεργασθεί με τους ειδικούς επιστήμονες που

απαρτίζουν την Ελληνική Λιβαδοπονική Εταιρεία και να αναθεωρήσει το πλαίσιο για την ανάπτυξη, βελτίωση και διαχείριση των λιβαδιών (βοσκοτόπων). Μόνο μέσα από αυτή τη συνεργασία θα καταστεί δυνατή η χρησιμοποίηση της σωρευμένης γνώσης και εμπειρίας των επιστημόνων που ασχολούνται επαγγελματικά και ερευνητικά με το αντικείμενο της λιβαδοπονίας, προκειμένου να επιλυθούν τα σχετικά προβλήματα προς όφελος της κτηνοτροφίας, της οικονομίας των ορεινών και μειονεκτικών περιοχών και του περιβάλλοντος γενικότερα.